

lignerne det Forslag, som Folkethinget sidst har vedtaget endelig ved 3die Behandling, nemlig det fra 1874—75. Det er dette, der foreligger med Undtagelse af nogle enkelte Tal, der ere blevne omtrykte, hvilket er blevet nødvendigt paa Grund af, at Listerne ere skredne saa meget længere frem. Jeg har for mit Bedkommende ikke været i Tvivl om og ikke kunnet mangle Die for, at der under tidligere Forhandlinger, ogsaa fra dette Standpunkt betragtet, havde været Tilbøjelighed fra vor Side til Forandring paa forskjellig Maade i det Foreslaaede, naar man ellers i det Hele taget kunde komme til et heldigt Resultat. Det kunde synes noget dristigt at optage som Udgangspunkt for Forhandlingerne et Forslag, som sidst, da det forelaa i Landstinget, er negtet Fremme der, det kunde synes noget dristigt dels af Hensyn til Landstinget, dels ogsaa af Hensyn til, at Regeringen har stillet sig paa et noget andet Standpunkt i alt Fald med Hensyn til flere Bestemmelser i dette Lovforslag end i det af det af den ærede Minister sidst forelagte Forslag. Gaar man imidlertid ud fra, at, da denne Sag sidst behandlede i Folkethinget, vilde man under Forudsetning af, at Ministeren vilde have været tilbøjelig til at gaa ind paa Hovedtrækkene i dette Forslag, muligvis have kunnet komme et Skridt videre, idet man fra vor Side da var tilbøjelig til at vise Smødekommen paa adskillige Maader; netop med dette Forslag som Udgangspunkt antager jeg, at denne Tilbøjelighed under fortsat Behandling heller ikke vil savnes fra dette Folkethings Side. Vi have jo ikke samme Minister som i 1874—75, men en Minister, som ialtsald for visse Dele af Sagen, nemlig fast Pengeløn, staar anderledes, end den daværende Minister dengang gjorde. I disse Omstændigheder har jeg ment, der muligvis kunde ligge et Haab om at fremkalde en Forhandling med alle Faktorer af Lovgivningsmagten, som saa maaste kunde føre Sagen til sidste Instans for at se, hvor nær vi under fornyet Forhandling under disse Forhold kunne komme hinanden, selv om vi ikke kunne komme til et endeligt Resultat, hvad jeg jo helst ønsker, hvis det var et godt Resultat. Den politiske Stilling med Hensyn til Behandlingen af de indre Sager er jo en saadan, at Alle og Enhver siger: Lad os nu benytte vore Kræfter og se, hvad vi kunne faae ud af vort Arbejde, eller om ikke Alle, saa i alt Fald Alle med meget faa Undtagelser, og jeg antager, at det er ikke alene os, der maa have det Program for vore Arbejder, men det maa fuldt ud være ligesaavel Regeringens som Landstingets Program. Jeg tror, at det gode Udsald af den Prøve, der skal gøres under denne Virksomhed med Hensyn til en virkelig Smødekommens og Cone til at samarbejde til et Resultat, maa være ligesaa nødvendig for de andre Faktoreres Stilling i Forfatningslivet og i det Hele overfor Befolkningen i Landet, som det maa være for

Folkethinget. Det er i den Overbevisning, at vi Alle have denne gjensidige Følelse, at jeg for mit Bedkommende tilligemed mine Medforlagsstillerere have troet, at det var tidsvarende nu at tage Behandlingen op paa dette Spørgsmaal. Det er naturligt, at, naar jeg skal udtale mig personligt om denne Sag, vil der findes adskillige Enkeltheder i Lovforslaget, som jeg ikke er særdeles tilfreds med. Jeg har nemlig personlig aldrig som Udvalgsmedlem besattet mig med disse Sager, og naar det gjælder saadanne større Arbejder, er der altid Et eller Andet, som man lader gaa med, selv om man ikke synes rigtig om det, naar man ellers i det Store er enig i Sagen. Jeg kunde saaledes have ønsket, at Fordelingen af geistlige Embeder i Klasser foretages samtidigt med Lønens Ikræfttræden. I de Forarbejder, der foreligge hertil siden 1861 — der er unegtelig en meget betydelig Del Forarbejder — og i de Anvisninger, der i Alt ere givne af Ministeriet, og som ere samlede i disse Aar, forekommer det mig, at der maatte ligge nok til, at vi samtidigt maatte kunne blive enige ogsaa om denne Side af Sagen, hvis man da ellers kunde blive enig om Hovedindholdet af Loven. Der staar dernæst i det 2det Stykke af den 1ste Paragraf, at det skal bestemmes ved Lov, hvilket Veddrag Sædegaardseiere, der ere fritagne for at yde Tiende, istedetfor have at udrede til Statskassen efter Danst Lov 2—23—11. Jeg vilde sætte Pris paa, om man kunde faae det udførligere udtrykt i Loven selv, saaledes at en passende moderat Afgift kunde afløse den almindelige Bestemmelse, som Administrationen burde have vaaget over var bleven mere end en Bestemmelse paa Papiret, saaledes, at det ved Forslag fra alle Sider kunde blive optaget i Loven, og det forekommer mig, at den meget ærede Kirkeminister i denne Henseende maatte kunne vente en god Bistand af flere af sine Kolleger, der efter deres Stilling maatte være særlig tilbøjelige til at give Anvisning til den Afgift, der skulde fastsættes i Stedet. Jeg vilde ogsaa sætte Pris paa, at Bestemmelsen med Hensyn til Afrundingen og Vortsalg af Præstegaardsjorderne fik en mere positiv Form. Det er nemlig min Anskuelse, at det vilde være en Velgerning i og for sig, uden at jeg kunde tænke mig, at det blev nogen væsentlig Hindring, noget væsentligt Tab for Statens Finanser, om man tog den Bestemmelse, at de Jordlodder, de Arealer, der bortsolgtes fra Præstegaardene, naar man tænker sig, at denne Lov blev færdig, skulde udstyffes i Parceller paa ikke over 1 Td. Hartkorn, og at de kun maatte sælges til selvstændigt Brug eller ialtsald til Brug sammen med mindre Lodder for Husmandsklassen. Der er en stor Trang tilstede til saadanne mindre Bedrifter, og under den Virksomhed, der vises for et forbedret Agerbrug, og det Opsving, der ogsaa i denne Henseende er tilstede blandt de